

ОПП «Бухгалтерський облік»

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

«ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»

I. *Основна мета засвоєння курсу* полягає в отриманні здобувачами освіти системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) підприємства, а також набуття навичок їх практичного використання.

II. *Місце навчальної дисципліни* в програмі підготовки фахівців даного напрямку підготовки (спеціальності).

Дисципліна «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» дозволяє набути здобувачам освіти додаткових фахових компетенцій при опануванні циклу дисциплін професійної підготовки.

III. *Завдання дисципліни* навчити здобувачів освіти володіти теоретичними основами організації і техніки проведення зовнішньоекономічних операцій; управлінні та організації зовнішньоекономічної діяльності на рівні підприємства.

Зміст: IV. Основні знання, уміння, компетентності, яких набуває здобувач освіти після опанування даної дисципліни

Основні знання:

- мати цілісне уявлення про зовнішньоекономічну діяльність: сутність, значення, регулювання і управління;
- володіти організацією і технікою проведення зовнішньоекономічних операцій;
- розуміти суть та специфіку механізму зовнішньоекономічної діяльності України на сучасному етапі;
- мати уявлення про управління та організація зовнішньоекономічної діяльності на рівні підприємства;
- вивчити нормативно-правову базу регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств, основні процедури укладання зовнішньоекономічних контрактів.

Основні вміння:

- вміти аналізувати і оцінювати тенденції, суперечності, доцільність у визначенні головних напрямків зовнішньоекономічної діяльності підприємств різних форм власності;
- досліджувати специфіку запровадження різних форм виходу на зовнішні ринки;
- оцінювати ефективність зовнішньоекономічних угод та зовнішньоекономічної діяльності підприємства в цілому, робити відповідні висновки;
- використовуючи одержані знання на практиці, приймати професійні рішення, що відповідають державній економічній політиці та основним положенням міжнародних угод, до яких приєдналася Україна, з метою максимізації прибутку

від зовнішньої торгівлі, інвестування та інших видів зовнішньоекономічної діяльності.

Компетентності:

Соціально-особистісні

- здатність підтримувати необхідний для професійної діяльності інтелектуальний рівень;
- здатність до системного мислення;
- адаптивність і комунікабельність;
- наполегливість у досягненні мети;

Загально-наукові

- базові знання економіки та організації управління, уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.

IV. Короткий зміст дисципліни

Тема 1. Сутність та показники зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішньоекономічна діяльність. Предмет ЗЕД. Суб'єкти ЗЕД. Об'єкти ЗЕД. Принципи ЗЕД. Правові основи здійснення ЗЕД. Форми зовнішньоекономічних зв'язків. Зовнішньоекономічний комплекс країни. Експорт товарів. Імпорт товарів. Основні моделі розвитку ЗЕД. Режими найбільшого сприяння. Національні режими. Спеціальні режими здійснення ЗЕД.

Тема 2. Система регулювання ЗЕД в Україні. Зовнішньоекономічна політика. Протекціонізм. Лібералізація зовнішньоекономічних відносин. Управління ЗЕД. Структура регулювання ЗЕД. Суб'єкти регулювання ЗЕД. Державні органи регулювання ЗЕД. Органи місцевого регулювання ЗЕД. Функції органів управління ЗЕД. Торгово-промислові палати. Методи регулювання ЗЕД.

Тема 3. Митно - тарифна система регулювання ЗЕД Тарифне регулювання ЗЕД. Єдиний митний тариф. Митні конвенції. Митно-тарифна рада. Завдання і функції митних органів. Мито. Митні режими. Класифікація мита. Митна вартість. Функції митної вартості. Методи розрахунку митної вартості. Митне оформлення. Митний контроль. Основні митні документи.

Тема 4. Нетарифні методи регулювання ЗЕД Нетарифні методи. Заборона експорту й імпорту. Квотування. Ліцензування. Механізм реалізації квот та ліцензій. Технічні бар'єри. Заходи, пов'язані з виконанням митних формальностей. "Добровільні" обмеження експорту. Антидемпінгові заходи. Імпортний депозит. Експортні субсидії.

Тема 5. Валютне регулювання ЗЕД Валютне регулювання. Міжнародний, регіональний, національні рівні валютного регулювання. Суб'єкти валютного регулювання. Валюта. Валютні цінності. Валютні операції. Конвертованість валют. Класифікатор іноземних валют. Ліцензування валютних операцій. Валютний контроль.

Тема 6. Сутність і структура зовнішньоекономічного контракту зовнішньо торгівельний контракт. Етапи реалізації зовнішньоекономічної операції. Оферта.

Види оферт. Структура зовнішньоторгівельного контракту. Суттєві й несуттєві статті контракту. Базисні умови поставки «Інкотермс – 2000». Валютно – фінансові умови контракту. Способи фіксації цін. Міжнародний арбітраж. Типові контракти. 12 Торгові звичаї (узанси). Порядок укладання зовнішньоторгівельних контрактів. Порядок реєстрації та обліку зовнішньоекономічних контрактів.

Тема 7. Орендні операції як вид зовнішньоекономічної діяльності Зовнішньоторгівельні операції. Оренда. Види оренди. Рентинг. Хайринг. Лізинг. Операційний і фінансовий лізинг. Експортний лізинг. Імпортний лізинг. Правові основи міжнародних лізингових операцій. Лізингові платежі. Викупна ціна. Спеціалізовані лізингові фірми.

Тема 8. Операції по міжнародному обміну науково – технічними знаннями Інтелектуальна власність. Об'єкти інтелектуальної власності. Патент. Винахід. Промислові зразки. Корисні моделі. Копірайт. Ноу-хау. Товарна марка. Товарний знак. Найменування країни-походження товару. Ліцензійні угоди. Роялті. Паушальний платіж. Інжиніринг. Консалтинг. Технічне обслуговування.

Тема 9. Транспортне забезпечення ЗЕД Види перевезень. Особливості міжнародних перевезень. Морські перевезення. Трампові перевезення. Чартер. Фрахт. Види фрахту. Лінійні перевезення. Автомобільні перевезення. Перевезення залізницею. Повітряний транспорт. Транспортні документи. Міжнародні транспортні коридори.

Тема 10. Міжнародні розрахунки у ЗЕД Валютні умови зовнішньоторгівельних контрактів. Валюта ціни. Валюта платежу. Захисні валютні застереження. Фінансові умови зовнішньоторгівельних контрактів. Види платежу. Форми розрахунку. Авансовий платіж. Банківський переказ. Акредитивна форма розрахунку. Інкасова форма розрахунку. Розрахунок у формі відкритого рахунку. Міжнародні банківські гарантії.

Тема 11. Організація та планування ЗЕД підприємства Стимулюючі фактори ЗЕД підприємства. Режим сприяння ЗЕД. Організаційно-функціональна структура ЗЕД підприємства. Відповідальність підприємств за порушення в сфері ЗЕД. Зовнішньоторгівельна модель ЗЕД підприємства. Виробничо-інвестиційна модель ЗЕД підприємства. Реєстрація підприємства як суб'єкта ЗЕД.

Тема 12. Маркетинг в ЗЕД підприємства Інформаційне забезпечення ЗЕД. Ринкове і підприємницьке середовище на зовнішніх ринках. Конкурентоспроможність товарів на зовнішніх ринках. Місткість і характер зовнішнього ринку. Еластичність попиту на зовнішніх ринках. Ціноутворення на світових ринках. Маркетинговий аналіз конкуренції. Види конкуренції. Вивчення зарубіжних партнерів. Карта фірми.

Тема 13. Сертифікація та стандартизація в ЗЕД Стандартизація. Класифікація товарів. Гармонізована система опису товарів. Товарна номенклатура ЗЕД. Критерії визначення країни – походження товару. Сертифікація. Сертифікати походження та їх верифікація. Якість товару.

Тема 14. Економічна ефективність зовнішньоекономічних операцій Види аналізу ЗЕД. Абсолютні ті відносні показники аналізу ЗЕД. Показники структури. Оцінка конкурентоспроможності. Імпортний еквівалент. Експортний еквівалент. Валютна

ефективність експорту й імпорту. Економічна ефективність зовнішньоекономічних операцій. Показники ефекту експорту і імпорту. Ефективність підприємств з іноземними інвестиціями.

VI. Назва циклової комісії та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу

Циклова комісія бухгалтерського обліку та соціально-економічних дисциплін:
викладач Немцова І.В.

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу

На вивчення дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС), з яких: лекційних –6 год., практичних –2 год., самостійної роботи здобувачів освіти – 82 год. Дисципліна викладається у IV семестрі.

VIII. Основні інформаційні джерела до вивчення дисципліни

1. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посіб. – Київ : Знання, 2006. — 462 с.
2. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник для студентів усіх форм навчання / С. Є. Хрупович. – Тернопіль, 2017. – 137 с.

VIII. Система оцінювання:

Поточний контроль: оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольної роботи, виконання індивідуальних завдань.

Підсумковий контроль: залік у IV семестрі.